

VAL 2018: REGLER FÖR NOMINERINGSPROCESSER

Beslutade av medlemsmöte 2017-05-22

Innehåll

Grundläggande mål och principer.....	1
Regler för nomineringsprocesserna.....	2
§ 1 Fastställande av regler	2
§ 2 Beslut om valsedlar	2
§ 3 Valbarhet och rösträtt	2
§ 4 Tidsgränser	3
§ 5 Beredning av val.....	3
§ 6 Röstning och rösträkning.....	4
§ 7 Kvotering.....	4
§ 8 Kandidatförsäkran.....	4
§ 9 Extra val och omval	4
Valprocess.....	5
Valsystem.....	7
System 1B: Rangordnade par.....	7

GRUNDLÄGGANDE MÅL OCH PRINCIPER

De övergripande målen för nomineringsprocesser till allmänna val i Miljöpartiet de gröna är:

- att utse kandidater som är lämpliga för uppdraget och goda representanter för partiet,
- att värna mångfalden och bidra till att Sveriges folkvalda församlingar får en allsidig sammansättning, *samt*
- att främja såväl återväxt som kontinuitet inom partiet.

Partistadgarna innehåller bindande rotationsregler för riksdagsuppdrag. Principerna bakom de reglerna ska vara vägledande också för andra nomineringsprocesser, med hänsyn tagen till de olika förutsättningar som kan gälla i olika delar av landet och partiet. I alla nomineringsprocesser ska partiet också sträva efter att främja jämställdheten mellan könen, att uppnå en mångfald av bakgrunder, erfarenheter och perspektiv bland kandidaterna samt att bidra till att de folkvalda församlingarna får en i alla avseenden allsidig sammansättning och därigenom speglar befolkningen. Det kan ibland innebära att underrepresenterade grupper behöver lyftas fram.

Den svenska valberedningstraditionen är ett kraftfullt verktyg för att nå flera av ovan nämnda mål. I nomineringsprocesserna är valberedningarnas främsta uppdrag just att bidra till att dessa mål uppnås. Detta sker bland annat genom att valberedningarna sätter sig in i vad uppdragen innebär och kräver, granskar kandidaterna samvetsgrant och lägger förslag som ser till helheten.

Miljöpartiet ser positivt på personval. Partiets kandidater uppmuntras att bedriva personvalskampanj. Sådana ska dock alltid genomföras på ett sätt som kan stärka partiet, och aldrig med budskap eller metoder som framställer andra gröna kandidater i negativt ljus.

REGLER FÖR NOMINERINGSPROCESSERNA

De här reglerna gäller för nomineringsprocessen inför val till kommunfullmäktige 2018 inom Miljöpartiet de gröna i Örebro kommun.

§ 1 Fastställande av regler

Inför 2018 års allmänna val fastställs dessa regler senast under första halvåret 2017. Efter att medlemsmötet fastställt dessa regler får de under 2017 ändras ytterligare endast genom proposition till medlemsmöte eller årsmöte och endast med till två tredjedelar kvalificerat majoritetsbeslut att bifalla propositionen. Styrelsen ska bara lägga förslag om ändring av dessa regler om det finns särskilt starka skäl, som exempelvis att reglerna visat sig svåra eller omöjliga att följa.

§ 2 Beslut om valsedlar

I enlighet med partistadgarna fastställs partiets valsedlar av lokalavdelningens högsta beslutande organ. Valsedlar ska fastställas genom omröstning på möte med föregående provval.

Lokalavdelningen ska fastställa en valsedel per kommunvalkrets (som inte behöver vara unika för varje valkrets) och får inte ingå valsamverkan¹ med annat politiskt parti eller annan organisation.

§ 3 Valbarhet och rösträtt

Endast medlemmar i Miljöpartiet de gröna får kandidera på partiets valsedlar i allmänna val. Medlemsavgiften måste erläggas senast en vecka innan valsedeln fastställs. Endast dem som senast till valkonferensen inlämnar en undertecknad kandidatförsäkran anses kandidera (se punkt 6 i avsnittet *Valprocess* nedan). Ingen kandidat får samtidigt kandidera till en topposition på lokalavdelningens valsedlar och på så kallad valbar plats i regionfullmäktigevalet. Utöver vad som nämnts i detta stycke får inga andra begränsningar av valbarheten göras än vad som följer av lag. En medlem som under nomineringsprocessen ännu inte är bosatt i en given valkrets, men som anmäler att hen före valdagen kommer att flytta dit, får kandidera i den valkretsen.

I samband med att en kandidat anmäler eller bekräftar sin kandidatur får hen välja att ange till vilket eller vilka hen kandiderar av topposition, övrig s.k. valbar plats respektive s.k. icke valbar plats. En kandidat ska inte anses valbar till en plats på valsedeln som hen på detta sätt angett att hen inte önskar kandidera till. Med topposition avses plats 1 och 2 på valsedeln. Platserna 1–10 anses valbara om kommunen har en valkrets. Annars ska de platser anses valbara som vid tio mandat i fullmäktige jämnt fördelade mellan valkretsarna *kan* ge ledamots- eller ersättarplats, oräknat dubbelvalsavvecklingar. Varje kandidat ska slutligt bekräfta till vilket eller vilka av topposition, övrig s.k. valbar plats respektive icke valbar plats hen kandiderar i kandidatförsäkran.

Alla som är medlemmar i avdelningen vid omröstningstillfället och som då har varit partimedlemmar i minst tre månader ska behandlas lika vad gäller rösträtt i nomineringsprocesser, såväl på möten som i eventuella provval och andra sammanhang. Den som varit partimedlem i mindre än tre månader saknar rösträtt.

Rösträtten utövas i alla sammanhang personligen. Röstning genom fullmakt får inte förekomma.

¹ Kallas även för *valteknisk samverkan*. Nomineringsreglerna förbjuder alltså *inte* samarbete med andra partier i största allmänhet, utan enbart att tillsammans med ett annat parti föra fram en gemensam valsedel.

§ 4 Tidsgränser

Slutgiltigt beslut av avdelningens högsta beslutande organ om att fastställa en valsedel bör fattas efter att landstingsvalsedlarna presenterats och ska fattas senast en månad före sista datum för anmälan till Valmyndigheten.

Sista tidpunkt för att nominera eller kandidera ska infalla mellan första och sista december. Lokalavdelningens styrelse ska senast 2 oktober i samråd med valberedningen fastställa sista tidpunkt för att nominera eller kandidera samt Valkonferensens datum och hålltider för medlemmarna. Senast 2 oktober ska information skickas till medlemmarna om möjligheten att kandidera och nominera, hur man går till väga och när det senast måste göras.

En fullständig lista över kandidater, skriftliga presentationer från de kandidater som lämnat sådan samt valberedningens förslag med motivering (valhandlingarna) ska presenteras senast två veckor före det möte på vilket beslut om valsedeln ska fattas. Provvalet ska hållas vid en sådan tidpunkt att resultatet kan presenteras senast en månad före sista tidpunkt för valberedningen att avlämna sitt förslag. Provvalet ska pågå under 14 dagar. Om det finns synnerliga skäl, till exempel omfattande strömavbrott under pågående digitalt provval, kan styrelsen i samråd med valberedningen fatta beslut om att förlänga provvalsperioden med upp till en vecka.

Trots vad som sägs i stycke 1–2 om sista tidpunkt för att fastställa valsedeln respektive att nominera/kandidera så får sena nomineringar göras, men då utan att beaktas av valberedningen. Avdelningens styrelse får även efter fastställande av valsedeln fatta beslut om att lägga till kandidater i slutet på den slutligt fastställda och kvoterade listan, om kandidaterna innan de läggs till inlämnat en undertecknad kandidatförsäkran. Att en kandidat på detta sätt lagts till i slutet på listan ska *inte* i sig själv föranleda att kvoteringsreglerna tillämpas på nytt. För tidsgränser för fastställande av regler, se § 1.

§ 5 Beredning av val

Alla val som styrs av dessa regler ska beredas. Den funktionen fylls av avdelningens ordinarie valberedning. Valberedningens ledamöter ska genomgå av partiet anordnad utbildning för uppdraget eller visa att de förvärvat motsvarande kunskaper på annat sätt. Ingen i valberedningen får kandidera till valbar plats.

Valberedningen ansvarar för att valet utlyses. Valberedningen ska ta emot nomineringar och kandidaturer och bör också på egen hand uppsöka personer med uppmaning om att kandidera. Sådan uppsökande verksamhet ska bedrivas i den utsträckning som krävs för att uppnå de övergripande mål som slås fast i dessa regler.

Valberedningen ska använda sig av den information som finns tillgänglig om kandidaterna i form av exempelvis presentationer, meritförteckningar, provvalsresultat och befintlig kunskap hos valberedningens medlemmar. Resultatet av ett eventuellt provval får inte ges någon formell särställning gentemot andra underlag. Valberedningen ska eftersträva att intervjua så stor andel av kandidaterna som möjligt, med särskilt fokus på kandidater till de övre platserna på en valsedel, allra minst och helst fler än dem som i valberedningens förslag eller enligt provvalsresultatet kan hamna på valbar plats. Valberedningen bör särskilt ingående intervjua, ta referenser för och i övrigt granska de kandidater som kan komma i fråga för en topposition.

Valberedningen ska i utformandet av sitt förslag beakta de övergripande mål och principer som slås fast i dessa regler.

§ 6 Röstning och rösträkning

Vid provval och beslutande medlemsomröstning får omröstning ske antingen via brev eller via ett internetbaserat omröstningssystem (eller en kombination). Andra omröstningar rörande själva kandidatlistorna ska ske på ett fysiskt möte med det högsta beslutande organet i avdelningen. Andra beslut som rör nomineringsprocessen, såsom fastställande av tilläggsregler, får fattas på valfritt sätt av de ovan uppräknade. Omröstningar i personfrågor ska vara slutna om det finns mer än ett beslutsförslag.

Om omröstning sker via internet antas rösträkning genomföras automatiskt. Om omröstning sker via brev eller på fysiskt möte ska ett lämpligt antal rösträknare väljas. Den eller de som administrerar en internet-omröstning samt de som är rösträknare vid manuell rösträkning får inte själva vara kandidater i det val de ska räkna rösterna i, och inte heller på annat sätt vara jäviga. Avdelningens revisorer ska beredas möjlighet att granska såväl manuell som automatisk rösträkning.

§ 7 Kvotering

Valsedlar ska kvoterar med avseende på könsidentitet. Kandidaterna ska själva välja ifall de kandiderar i kategorin *cis-man eller transperson* eller i kategorin *cis-kvinna eller transperson*. Vilken kategori en kandidat tillhör ska vara en del av det underlag som presenteras för medlemmarna.

Om det finns fler kandidater i kategorin utan cis-kvinnor hanteras detta genom att ordinarie kvotering tillämpas så långt ner på valsekeln som det är möjligt, och annars genom att ordinarie kvotering tillämpas på s.k. valbara platser, varefter kategorierna varvas proportionerligt.

Om kommunen har flera valkretsar och lokalavdelningen använder en unik valsekel per valkrets ska hälften av valseklarna varvas med den ena kategorin på första plats och resterande valseklar med den andra kategorin på första plats.

§ 8 Kandidatförsäkran

Alla kandidater måste underteckna en kandidatförsäkran för kommunfullmäktigeval (ej att förväxla med den kandidatförklaring som inlämnas till valmyndigheten). Den som inte gör det inom fastställd tid stryks från valsekeln i fråga. Kandidatförsäkran för kommunval fastställs av medlemsmöte under 2017. Om så kallad partiskatt tillämpas ska denna regleras i kandidatförsäkran på respektive nivå. I kandidatförsäkran ska kandidaterna slutligt ange till vilket eller vilka av topposition, övrig s.k. kallad valbar plats respektive icke valbar plats de kandiderar.

§ 9 Extra val och omval

I händelse av extra val eller omval ska samma kandidatlistor användas som vid föregående ordinarie val. Ändringar får dock göras enligt följande:

- Kandidater som inte längre är valbara eller inte längre vill kandidera *ska* strykas
- Kandidater som sedan den ursprungliga valsekeln fastställdes har visat sig uppenbart olämpliga *får* strykas
- Kandidater som i föregående val blev personvalda *får* flyttas uppåt på listan i enlighet med personvalsresultatet
- Om en kandidat på så kallad valbar plats stryks enligt ovan *får*, efter beredning, särskild omröstning hållas för att ersätta denna
- Om ändringar har gjorts enligt någon av föregående punkter *bör* justeringar göras för att valsekeln ska uppfylla tidigare beslutade kvoteringsregler

Om strykningar enligt ovan leder till en valsekel som utifrån antal kandidater, mångfaldsperspektiv eller på annat sätt är olämplig att använda får, efter godkännande av samt efter beredning, särskild omröstning hållas för att lägga till nya kandidater. I övrigt beslutar distriktsstyrelsen vilka regler som ska gälla i samband med extra val eller omval.

VALPROCESS

Kommunvalsedlarna ska fastställas genom omröstning på möte med föregående provval.

1. Ett provval i form av en icke beslutande medlemsomröstning bland partidistriktets/lokalavdelningens medlemmar ska hållas inom de tidsgränser som anges i § 4 i avsnittet "Regler för nomineringsprocesserna i partidistrikt och lokalavdelningar". Information om provvalet ska utsändas till samtliga medlemmar på samma sätt och i minst lika god tid som kallelse till ordinarie årsmöte.
2. Utlysning av val, insamling av nomineringar/kandidaturer, utsändning av handlingar m.m. ska ske inför provvalet i enlighet med vad som anges i avsnittet "Regler för nomineringsprocesserna i partidistrikt och lokalavdelningar".
3. Efter att ha räknats samman ska resultatet av provvalet presenteras i enlighet med § 4 i avsnittet "Regler för nomineringsprocesserna i partidistrikt och lokalavdelningar".
4. Lokalavdelningens högsta beslutande organ ska hålla ett särskilt möte för fastställande av valsedlar, nedan kallad valkonferens, inom de tidsgränser som anges i § 4 i avsnittet "Regler för nomineringsprocesserna i partidistrikt och lokalavdelningar". Avdelningens ordinarie årsmöte får utgöra valkonferens, förutsatt att det hålls inom angivna tidsgränser. Kallelse ska ske på samma sätt och i minst lika god tid som gäller för ordinarie årsmöte.
5. Utlysning av val, insamling av nomineringar/kandidaturer, valberedning, utsändning av handlingar m.m. ska ske inför valkonferensen i enlighet med vad som anges i avsnittet "Regler för nomineringsprocesserna i partidistrikt och lokalavdelningar".
6. Om sista datum för inlämnande av undertecknad kandidatförsäkran inte infallit tidigare än valkonferensens öppnande ska alla kandidater inledningsvis under valkonferensen ges möjlighet att inkomma med undertecknad kandidatförsäkran. Den kandidat som inte innan valkonferensen går till beslut lämnat in undertecknad kandidatförsäkran anses ha dragit tillbaka sin kandidatur. Innan valkonferensen påbörjar omröstningen ska för mötet redogöras vilket eller vilka som varje kandidat enligt sin kandidatförsäkran kandiderar till av topposition, övrig s.k. valbar plats respektive icke valbar plats, samt vilka tidigare anmälda kandidater som inte inkommit med undertecknad kandidatförsäkran och därför anses ha dragit tillbaka sin kandidatur.
7. På valkonferensen ska valberedningen föredra sitt förslag. Efter valberedningens föredragning öppnas mötet för pläderingar för kandidater och debatt om valberedningens förslag. Därefter påbörjas omröstningen.
8. Om inga motförslag finns till valberedningens förslag till valsedel kan mötet genom enhälligt beslut fastställa det direkt. I så fall genomförs inte punkt 9–13. Om minst en röstberättigad begär det ska dock omröstning om valsedeln hållas.
9. Om olika meningar endast finns om en eller ett fåtal platser på valsedeln medan enighet råder om övriga, och denna oenighet kan uttryckas som att det finns ett eller ett fåtal yrkanden på ändringar i valberedningens förslag, så får omröstningen genomföras genom att dessa ändringsyrkanden ställs bifall mot avslag. I så fall genomförs inte punkt 10–11. Om minst en röstberättigad begär det ska dock omröstning genomföras enligt samma punkter.
10. Om valkonferensen så beslutar ska omröstning genomföras plats för plats för en eller flera av de översta platserna på en valsedel. I så fall ska omröstning hållas om en plats i taget, rösterna räknas och resultatet presenteras innan omröstningen påbörjas för nästa plats.
11. När inga fler omröstningar plats för plats ska genomföras hålls en gemensam omröstning för resterande platser på valsedeln.

12. Efter att resultatet av omröstningen i punkt 11 räknats samman och presenterats görs justeringar utifrån regler om:
 - a. Kvotering
 - b. Nedflyttning från s.k. valbar plats i enlighet med § 3 första stycket fjärde meningen i avsnittet ”Regler för nomineringsprocesserna”
 - c. Nedflyttning eller strykning i enlighet med § 3 andra stycket i avsnittet ”Regler för nomineringsprocesserna”
13. Efter att justeringar genomförts i enlighet med punkt 12 ska mötet fastställa valsedeln.
14. Efter att valsedeln fastställts på detta vis, men innan den anmälts till berörd myndighet, får ändringar göras av, och endast av, följande skäl:
 - a. En kandidat som meddelar att hen inte önskar kvarstå på valsedeln ska strykas
 - b. En kandidat som inte inom föreskriven tid inlämnar kandidatförsäkran ska strykas
 - c. En kandidat som meddelar att hen, på grund av senare fattat beslut på annan organisationsnivå (distrikt), inte längre får kvarstå på s.k. valbar plats på grund av sådana regler som avses i § 3 första stycket fjärde meningen i avsnittet ”Regler för nomineringsprocesserna i partidistrikt och lokalavdelningar” ska flyttas ned eller, om kandidaten begär det, strykas
 - d. Om minst en strykning enligt punkterna a-c ovan genomförts ska eventuella kvoteringsregler tillämpas på nytt
 - e. Sent tillägg av kandidater får göras i enlighet med § 4 fjärde stycket i avsnittet ”Regler för nomineringsprocesserna i partidistrikt och lokalavdelningar”

Alla eventuella förändringar enligt ovan ska bekräftas genom ett beslut av avdelningens styrelse om slutgiltigt fastställande av valsedeln.

VALSYSTEM

Ett valsystem kan förekomma i enlighet med beslutsprocessen ovan. Det är det system som i de gemensamma reglerna benämns "System 1B: Rangordnade par". Alltså används RP exempelvis i följande moment:

- För att sammanställa provvalsresultatet.
- För att utse ett förslag eller en kandidat när antalet förslag/kandidater är tre eller fler. (Om antalet förslag/kandidater är två kan dessa ställas mot varandra, liksom om det förenklade förfarandet som beskrivs i avsnittet Valprocess i steg 9 används, där ändringsyrkanden på valberedningens förslag var för sig ställs bifall mot avslag.)
- För att i en enskild omröstning fastställa en rangordning mellan flera olika kandidater.

System 1B: Rangordnade par

Beskrivningen av valsystemet nedan är skriven för fallet med en omröstning om *kandidater*. Om valsystemet i stället används i en omröstning om andra slags förslag, till exempel för att utse ett av flera förslag till fullständiga valseddlar, så ska "kandidat" läsas som "förslag".

1. Varje röstande rangordnar kandidaterna på sin valsedel. Minst femton kandidater ska rangordnas, utom i provvalet där minst tio kandidater ska rangordnas. Om det totala antalet kandidater är lägre än femton respektive tio så ska samtliga kandidater rangordnas.
2. Vid rösträkningen räknas för varje par av kandidater A och B antalet valseddlar där A är rangordnad över B (A:s poäng) och antalet där B är rangordnad över A (B:s poäng). Alla kandidater som inte rangordnats på en given valsedel anses stå på delad sistaplats på denna. På detta vis bestäms ett parvis resultat, där den parvisa vinnaren är den av A och B som har högst poäng. Oavgjorda resultat är möjliga. Om exempelvis 36 röstande har A ovanför B på sin lista medan 94 röstande har B ovanför A så är B den parvisa vinnaren med 94 poäng mot 36. Paret skrivs då B–A.
3. Alla par av kandidater rangordnas på så vis att det par i vilket den vinnande kandidaten har högst poäng placeras först i ordningen. Om den vinnande kandidaten i två olika par båda har lika många poäng jämförs poängen för de två förlorande kandidaterna, och det par där den förlorande kandidaten har minst antal poäng placeras högre i ordningen. Om exempelvis A vunnit parvis över B med 56–32 och C vunnit parvis över D med 56–24 så placeras paret C–D ovanför paret A–B. Om även de förlorande kandidaterna i respektive par har samma poäng avgör lotten.
4. Den ordnade lista med par som skapats i steg 3 går nu igenom uppifrån och ner. För varje sådant par "läses" den rangordning som anges av det parvisa resultatet, förutsatt att detta inte skapar en cirkulär rangordning. Till exempel, om det första paret är A–B så "läses" att A ska stå före B i den slutgiltiga rangordningen. Om nästa par är C–D så läses att C ska stå före D. Om nästa är D–A så läses att D (och därmed också C) ska stå före A (och därmed också B). Nu har ordningen C–D–A–B låsts. Om nästa par är B–D så hoppas detta över, eftersom vi annars skulle få cirkeln D–A–B–D. Om nästa par är C–A så konstateras att vi redan vet att C kommer före A (med D emellan) varför denna ordning redan är "låst".
5. När steg 4 har genomförts för hela listan med par kommer detta att ha skapat en fullständig rangordning av samtliga kandidater. Är det någonstans oavgjort mellan två kandidater avgör lotten, såvida det inte är oavgjort om förstaplatsen och det är fråga om en omröstning på ett fysiskt möte i vilken en ensam vinnare ska utses, i vilket fall skiljeval istället hålls.
6. Steg 2–5 anger hur en rangordning av samtliga kandidater görs. Om rangordnade par används för att utse en ensam vinnare utgörs denna helt enkelt av den kandidat som står högst i rangordningen.